

Standpuntsbepaling advies COM-voorstel implementatie EFSA Bee Guidance

Aanleiding

In het SCoPAFF van december heeft de Commissie het aangepaste voorstel voor de implementatie van het EFSA Bee Guidance Document gepresenteerd. Ctgb heeft op basis van een eerder voorstel in het SCoPAFF van oktober commentaar geleverd. De Commissie heeft dit deels overgenomen. Ter voorbereiding op de SCoPAFF van januari moet het Ctgb een standpunt over het aangepaste voorstel bepalen. De Commissie heeft gevraagd om een reactie uiterlijk 18 januari. Stemming over dit voorstel zal hoogstwaarschijnlijk plaatsvinden in de SCoPAFF van maart.

Eerder commentaar op voorstellen Commissie

Het Ctgb had eerder uitgebreide en zwaarwegende kritiek op het voorstel van de Commissie om het EFSA Bee Guidance Document (versie 2014) te implementeren. Deze kritiek werd breed in Europa gedeeld. De Commissie had op basis daarvan een aangepast voorstel gedaan waarmee alleen de acceptabele punten uit het bee guidance zouden worden geïmplementeerd per 1 juli 2019 (deel A implementatieplan) en in de uniforme beginselen worden vastgelegd. Het betreft dan de onderdelen acute toxiciteit honingbijen. EFSA zou daarnaast om een update van de problematische punten worden gevraagd, zoals chronische toxiciteit honingbijen en de onderdelen voor hommels en solitaire bijen. Die zouden dan per 1 juli 2021 worden geïmplementeerd (deel B implementatieplan). Dat was al een grote stap in de goede richting. Het Ctgb had nog twee kritiekpunten op dit voorstel:

1. de implementatiedatum voor deel B moet geen harde datum zijn (juli 2021) maar afhankelijk zijn van de adoptie van de update van het Bee GD door EFSA. Dit om te voorkomen dat problematische onderdelen van het huidige GD toch in werking zouden treden als EFSA de update niet voor die harde datum klaar heeft.
2. het voorgestelde implementatieplan implementeert nog steeds als onderdeel van deel A per juli 2019 de statistische eisen voor veldstudies. Omdat die erg strikt zijn en meegenomen worden in de update vonden we dat deze eisen ook pas na de update geïmplementeerd moeten worden en dus van deel A naar deel B moeten worden verplaatst.

Aangepast Commissievoorstel

De Commissie heeft op basis van onze reactie en die van andere lidstaten het voorstel opnieuw aangepast. De Commissie heeft ons eerste punt deels overgenomen: de invoering is nu inderdaad afhankelijk gemaakt van de update van het GD. Wel staat in het implementatieplan dat deel B gaat gelden voor aanvragen die binnenkomen na de publicatie van de update van het GD en niet na adoptie van de GD-update door het SCoPAFF. Dit doet geen recht aan de rol van het SCoPAFF: deze moet de update van het GD eerst vaststellen voordat aan aanvragers eisen kunnen worden gesteld. Met dit voorstel zou het SCoPAFF feitelijk nu al instemmen met de toekomstige update en geeft daarmee alle invloed uit handen. Dit vergt dus nog een aanpassing van het COM-voorstel.

De Commissie heeft het tweede punt niet overgenomen. COM vindt de huidige EPPO-richtlijnen hiervoor achterhaald en bovendien zijn met het uitstel van de implementatie van de chronische toxiciteit veel minder vaak hogere tier veldstudies nodig. Wanneer op grond van acute toxiciteit hoger tier studies nodig zijn, dan kan dat veelal met een semiveldstudie en daar zijn de statistische eisen weliswaar streng maar niet onoverkomelijk. De punten van COM zijn wel terecht. Onze

bijenexperts vinden het geen onoverkomelijk probleem; andere lidstaten hebben hier verder geen punt van gemaakt. Het lijkt er dus op dat we dit punt niet gaan binnenhalen en dit ons ook niet in de weg hoeft te staan van steun aan het COM-voorstel.

Verder zijn er geen wijzigingen aangebracht in het door de Commissie voorgestelde implementatieplan en het voorstel voor wijziging van de uniforme beginselen.

Het COM-mandaat aan EFSA voor de update van het GD is nog niet beschikbaar. De Commissie heeft in de decembervergadering wel genoemd wat zij in de update willen zien en dit komt overeen met wat wij willen. We hebben echter nog niet kunnen controleren of het helemaal volledig naar onze wens is: daar is het mandaat op schrift voor nodig. Het is niet bekend of COM het mandaat nog aan het SCoPAFF voorlegt of alleen ter kennisname verstrekt.

Voorstel advies Ctgb over NL standpunt

Voorgesteld wordt om na afstemming met LNV de Commissie in reactie op het SCoPAFF-actiepunt te melden dat NL het voorstel van de Commissie zou kunnen steunen op voorwaarde dat de onderdelen in deel B van het implementatieplan ingaan na adoptie van het bijgewerkte GD door het SCoPAFF.

Voorstel reactietekst aan COM:

In the December SCoPAFF the Commission presented a proposal for the implementation of the EFSA Bee Guidance, including a step-wise implementation plan and a foreseen update of the guidance to bring it in line with the latest scientific insights. The protection of bees is a very important topic for the NL and we therefore wish to take the necessary steps to adopt new risk assessment guidance as soon as possible, provided that the guidance guarantees a sufficient level of protection and is workable for applicants and risk assessors. The NL does not have a formal position on the Commission's proposal yet. However, from a technical perspective the Ctgb can support the current proposal provided that the implementation date of Part B is amended to read "To be used for applications submitted after adoption by SCoPAFF of the revised EFSA Guidance Document on the risk assessment for bees." This amendment is necessary considering the accustomed responsibility of the SCoPAFF to adopt new revisions of guidance documents before their implementation.

Vervolgstappen

Stemming over het definitieve COM-voorstel wordt verwacht in maart. Ter voorbereiding daarop zal het College in februari het voorgenomen Ctgb-advies voor instemming voorgelegd krijgen. Dit uiteraard op basis van de dan bekende informatie en onder voorbehoud van het definitieve COM-voorstel. Daarmee is tijdig het interne Ctgb-proces doorlopen en kan LNV op dit politiek gevoelige punt tijdig worden geadviseerd, zodat de minister de Kamer hier ook over kan informeren.